

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ
НАДЗОРЕН СЪВЕТ**

**ЕТИЧНИ ПРАВИЛА
ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА
ПОСРЕДНИКА И АРБИТЪРА
КЪМ НАЦИОНАЛНИЯ
ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ
И АРБИТРАЖ**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл.1. (1) Посредничеството и арбитражът са сложни и деликатни социални дейности, които по своя характер са свързани с поемането на социална и морална отговорност към страните по колективен трудов спор. В процеса на уреждане на колективни трудови спорове, посредниците и арбитражите поемат морални задължения не само към спорещите страни, но и към обществото като цяло. Това изисква спазването на определени етични норми на поведение.

(2) Етичните правила имат за цел да служат като ръководно начало в поведението на посредника и арбитража при отношенията, възникващи в хода на дейността им по предотвратяване на колективни трудови конфликти и провеждането на посредничество и арбитраж по повод уреждане на колективни трудови спорове в Република България.

(3) Етичните правила се основават на специфични принципи за етично поведение при установяване на отношения със страните по колективен трудов спор, с другите посредници и арбитражи към Националния институт за помирение и арбитраж, с администрацията на НИПА, с представителите на социалните партньори, с представители на медиите. Спазването на тези принципи представлява основа за изграждане на доверие в институцията на посредничеството и арбитража.

**NATIONAL INSTITUTE FOR
CONCILIATION AND ARBITRATION
SUPERVISORY BOARD**

**ETHICAL CODE
OF CONDUCT FOR MEDIATORS
AND ARBITRATORS
OF THE NATIONAL INSTITUTE
FOR CONCILIATION
AND ARBITRATION**

**Chapter I
GENERAL PROVISIONS**

Art.1. (1) Mediation and arbitration represent complex and sensitive social issues, related by nature to the assumption of social and moral responsibility by the parties in the collective labour dispute. In the process of labour-management disputes, mediators and arbitrators shall assume moral obligations not only to the disputing parties but to society as a whole. This requires respect to an ethical code of conduct.

(2) The ethical rules are intended to serve as a guideline for the mediator's and arbitrator's conduct in relations arising in the course of their activities on the prevention of collective labour conflicts and during the process of labour-management disputes in the Republic of Bulgaria.

(3) The ethical rules are based on specific principles for ethical conduct in establishing relationships with the parties to a collective labour dispute, with other mediators and arbitrators of the National Institute for Conciliation and Arbitration, with the administration of NICA, with the representatives of the social partners, with the representatives of the media. The compliance with these principles shall form a basis for building confidence in the mediation and arbitration institution.

Тези принципи са:

1. Независимост и безпристрастност;
2. Поверителност;
3. Компетентност;
4. Отговорност;
5. Честност.

(4) Етичните правила не са ръководство, което предписва всички действия на посредника и арбитъра в тяхната сложна и деликатна дейност. Те описват обща рамка на приемливо поведение в ситуации, които имат значими социални и етични последици.

(5) Етичните задължения възникват от момента, в който посредникът или арбитърът е изразил принципното си съгласие да упражнява посредническа или арбитражна дейност и продължават не само в процеса на конкретното ѝ осъществяване, но и през целия период на ангажимента му като посредник или арбитър към Националния институт за помирение и арбитраж.

Глава втора ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЕТИЧНИ ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ

Независимост и безпристрастност

Чл.2. (1) Посредникът и арбитърът са независими и безпристрастни.

(2) Посредникът и арбитърът не позволяват обществени, политически, лични, семейни, настоящи и предишни трудови правоотношения или други отношения да влияят върху тяхната независимост и безпристрастност при осъществяване на дейността им.

(3) Посредникът и арбитърът се ръководят при изпълнение на своите функции от интереса на страните по колективния трудов спор за постигане на споразумение, от духа и буквата на закона, от добрите практики и от своето вътрешно убеждение.

(4) Посредникът и арбитърът не могат да изразяват предпочитания и да се ръководят от предубеждения.

These principles are:

1. Independence and impartiality;
2. Confidentiality;
3. Competence;
4. Responsibility;
5. Honesty and fairness of the process.

(4) The ethical rules are not a guide that prescribes all actions of the mediator and arbitrator in their complex and delicate operation. They describe the general framework of acceptable conduct in situations that have significant social and ethical consequences.

(5) The ethical obligations shall arise from the moment the mediator or arbitrator has agreed in principle to pursue mediation or arbitration activities and continue not only during the process of its specific implementation, but also throughout the whole period of his/her involvement as a mediator or arbitrator of the National Institute for Conciliation and Arbitration.

Chapter II BASIC PRINCIPLES AND ETHICAL RULES OF CONDUCT

Independence and impartiality

Art.2. (1) The mediator and arbitrator shall be independent and impartial.

(2) In carrying out their functions, the mediator and arbitrator do not allow any social, political, personal, family, current and previous employment relationships or other relationships to influence their independence and impartiality.

(3) The mediator and arbitrator shall be guided, in the performance of their duties, by the general interest of the parties to the collective labour dispute in reaching an agreement, by the spirit and the letter of the law, by the best practices and by their inner conviction.

(4) The mediator and arbitrator cannot express preferences and be guided by prejudice.

(5) Посредникът и арбитърът са длъжни вярно и безпристрастно да анализират и оценяват всички факти и обстоятелства, свързани с колективен трудов спор.

(6) Арбитърът е длъжен да решава всички въпроси, като се основава на обективните факти и доказателствата.

(7) Посредникът и арбитърът са длъжни да съобщят на директора на НИПА и на страните по колективен трудов спор за съществуването на факти и обстоятелства, които могат да породят съмнения в тяхната независимост и безпристрастност. Те имат задължението да информират за наличието на такива факти и обстоятелства преди започване на посредничеството или арбитража, през цялото време на тяхното провеждане, включително до момента на приключването.

(8) Посредникът е длъжен да си направи отвод винаги, когато счита, че не може да бъде независим и безпристрастен поради причини от различен характер. Той е длъжен да мотивира своя отвод пред директора на НИПА и пред страните.

Поверителност

Чл.3. (1) Посредникът и арбитърът трябва да пазят в тайна съдържанието на водените разговори със страните по колективен трудов спор и да не разгласяват факти, обстоятелства и друга информация, станала им известна при и по повод изпълнението на техните функции, освен в предвидените от закона случаи.

(2) Посредникът и арбитърът са в отношение на доверителност със страните по колективен трудов спор и в нито един момент не трябва да използват информация, получена по време на тяхната дейност, за да набавят изгода за себе си или за друго, или за да накърнят нечии интереси.

(3) Преговорни позиции и предложения, споделяни с посредника, не

(5) The mediator and arbitrator are required faithfully and impartially to analyze and evaluate all the facts and circumstances related to the collective labour dispute.

(6) The arbitrator ought to settle all issues, based on objective facts and evidence.

(7) The mediator and arbitrator must notify the Director of NICA and the disputing parties of the existence of facts and circumstances which may raise doubts about their independence and impartiality. They are obliged to give information on the existence of such facts and circumstances before the opening of the mediation or arbitration, during the whole duration of the procedure until its conclusion.

(8) The mediator is obliged to withdraw whenever they believe they cannot maintain impartiality due to reasons of a different nature. He/she must provide his/her reasons for withdrawal to the Director of NICA and the parties.

Confidentiality

Art.3. (1) The mediator and arbitrator are obliged to keep the content of the conversations carried out with the disputing parties confidential and not to disclose any facts, circumstances or other information acquired during and on occasion of performing their functions, unless required otherwise by law.

(2) The mediator and arbitrator are in confidential relationships with the disputing parties and at no point are they allowed to use the information obtained during the performance of their activities to gain personal advantage, or on behalf of other individuals, or to harm the interest of others.

(3) The negotiating positions and proposals shared with the mediator

трябва да бъдат съобщавани на другата страна и/или на когото и да било без предварително да има разрешение от страната по спора или от личността, която е предоставила информацията.

(4) Задължението за поверителност не е ограничено във времето.

Компетентност

Чл.4. (1) Посредникът и арбитърът поемат задължението постоянно да повишават своята квалификация и умения.

(2) Посредникът и арбитърът са длъжни да използват и прилагат знанията и опита, които притежават, за да подобряват практиката на посредничеството и арбитража.

Отговорност

Чл.5. (1) При осъществяване на посредничество и арбитраж посредникът и арбитърът действат отговорно и добросъвестно при стриктно спазване на действащото законодателство.

(2) Посредникът и арбитърът са длъжни да съдействат за укрепване на доверието в закона и утвърждаване на независимостта и обществената значимост на посредническата и арбитражната дейност.

(3) В своята дейност посредникът и арбитърът работят с ясното съзнание, че от благоприятния изход при решаването на колективни трудови спорове са заинтересовани не само страните по спора, но и обществото като цяло.

(4) Доколкото опитът, знанията и уменията на посредника дават тежест на неговите предложения и препоръки, той трябва внимателно да оценява ефекта от тях и да поема пълната отговорност за техните правдивост и основателност.

(5) Посредникът и арбитърът са длъжни да се въздържат от изказвания и действия, с които се уронва престижа на посредничеството и арбитража.

shall not be announced to the other party and/or anyone else without prior authorization by the disputing party or by the person who provided the information.

(4) The obligation of confidentiality shall be not limited in time.

Competence

Art.4. (1) The mediator and arbitrator shall strive constantly to improve and update their qualifications and skills.

(2) The mediator and arbitrator are required to use and exercise their knowledge and experience in order to improve mediation and arbitration practices.

Responsibility

Art.5. (1) During the mediation and arbitration procedure the mediator and arbitrator shall act responsibly and conscientiously, in strict compliance with the current legislation.

(2) The mediator and arbitrator must cooperate to strengthen confidence in the law and promote the independence and social importance of mediation and arbitration services.

(3) In performing their duties the mediator and arbitrator shall bear in mind that a favorable outcome to collective labour disputes benefits not only the disputing parties but society as a whole.

(4) As far as the experience, knowledge and skills of the mediator influenced his/ her proposals and recommendations, he/ she should carefully evaluate their effects and take full responsibility for their truthfulness and reasonableness.

(5) The mediator and arbitrator shall be required to refrain from statements and actions which undermine the prestige of the mediation and arbitration process.

(6) Посредникът и арбитърът нямат право публично да коментират нерешени колективни трудови спорове, с което да повлияят по какъвто и да било начин върху изхода им.

(7) Посредникът и арбитърът не могат да влияят пряко или косвено на страните по колективен трудов спор по начин, противоречащ на законите и етичните правила.

(8) Посредникът и арбитърът нямат право да препоръчват на страна по колективен трудов спор конкретен колега като посредник или арбитър.

(9) Недопустимо е посредник или арбитър да използва участието си в публични изяви за преки внушения да бъде предпочетен при определяне на посредник или арбитър при уреждане на колективни трудови спорове.

(10) Посредникът се стреми да популяризира значението на превантивната дейност за предотвратяване на колективни трудови конфликти и предимствата на посредничеството като способ за уреждане на колективни трудови спорове.

(11) Посредникът и арбитърът популяризират своята дейност по уреждане на колективни трудови спорове единствено чрез Националния институт за помирение и арбитраж.

(12) Посредникът и арбитърът са длъжни да зачитат правото на гражданите и обществото като цяло да бъдат информирани, като в специфичната си дейност се съобразяват с изискването да информират медиите за факти и обстоятелства от дейността си само след получено съгласие от страните по колективен трудов спор.

(13) Посредникът и арбитърът постоянно трябва да помнят, че те и тяхната работа не се оценяват самостоятелно, на индивидуална основа, а като дейност на Националния институт за помирение и арбитраж. Ефектът от поведението и дейността им като цяло рефлектира не само върху оценката

(6) The mediator and arbitrator are not allowed to make any public comments that may affect the outcome of unresolved collective labour disputes.

(7) The mediator and arbitrator may not exert direct or indirect influence on the disputing parties in a manner contrary to legal and ethical rules.

(8) The mediator and arbitrator may not recommend to the disputing parties a specific colleague as a mediator or arbitrator.

(9) It is inadmissible for a mediator or an arbitrator to draw upon his/ her participation in public events as a means to suggest that he/ she be appointed as a mediator or an arbitrator in labour-management disputes.

(10) The mediator shall aim at promoting the importance of actions preventing collective labour conflicts and the benefits of mediation as an instrument for collective labour disputes settlement.

(11) The mediator and arbitrator shall promote their actions on the settlement of collective labour disputes only through the National Institute for Conciliation and Arbitration.

(12) The mediator and arbitrator shall respect the right of citizens and society as a whole to be informed, and their specific activities shall comply with the requirement to inform the media about the facts and circumstances of their work only after obtaining the consent of the disputing parties.

(13) The mediator and arbitrator must always bear in mind that they and their work are not evaluated on an individual basis, but as an activity of the National Institute for Conciliation and Arbitration. The results of their conduct and their performance as a whole affect not only the way they are evaluated, but

за тях, но и върху оценката за институцията. От тази оценка зависи степента на доверие в институцията.

Честност

Чл.6. (1) Посредникът и арбитърът не използват името и авторитета на посредническата и арбитражната институция за задоволяване на собствени интереси или интереси на свои близки.

(2) Посредникът и арбитърът не приемат лично или чрез други лица подаръци, услуги, ценности или други облаги.

(3) Недопустимо е посредник или арбитър да предоставя подаръци, услуги, ценности или други облаги на никого, с цел да бъде препоръчан или предпочетен като посредник или арбитър.

Глава трета ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

Чл.7. (1) Посредникът и арбитърът следва да зачитат и уважават становищата на страните по колективен трудов спор.

(2) Посредникът и арбитърът дължат на колегите си – посредници, арбитри и служители от Националния институт за помирение и арбитраж, уважение и зачитане на достойнството и труда им.

(3) Посредникът и арбитърът се въздържат да дават оценки за дейността и личността на своите колеги под каквато и да е форма.

(4) Посредникът и арбитърът укрепват авторитета на Националния институт за помирение и арбитраж и на социалните партньори и се въздържат от действия и изказвания, които уронват техния престиж.

(5) С оглед защитата на честта и достойнството на посредническата и арбитражната институция, в случай че възникне конфликт между колеги - посредници и арбитри към НИПА, те се

also the rating of the institution. The level of trust in the institution depends on this assessment.

Honesty

Art.6. (1) The mediator and arbitrator do not use the name and authority of the mediation and arbitration institution to promote their own interests or those of their relatives.

(2) The mediator and arbitrator do not accept personally or through others gifts, favors, valuables, or other benefits.

(3) It is unacceptable for a mediator or an arbitrator to provide gifts, favors, valuables or benefits to anyone in order to be recommended or preferred as a mediator or an arbitrator.

Chapter III RELATIONSHIPS

Art.7. (1) The mediator and arbitrator should respect the positions of the disputing parties.

(2) The mediator and arbitrator shall respect the dignity and the work of their colleagues – mediators, arbitrators and employees of the National Institute for Conciliation and Arbitration.

(3) The mediator and arbitrator shall not assess the performance and the personality of their colleagues under any form.

(4) The mediator and arbitrator shall strengthen the authority of the National Institute for Conciliation and Arbitration and the social partners and shall refrain from actions and statements that undermine their prestige.

(5) In order to uphold the honor and dignity of the mediation and arbitration institution, in case there is a conflict between colleagues – mediators and arbitrators of NICA – they should first and

стремят да решат въпроса преди всичко със съдействието на ръководството на института.

(6) Посредникът и арбитърът съдействат за повишаване на компетентността на своите колеги и администрацията на НИПА, като споделят своя опит при спазване на изискванията за поверителност.

(7) Посредникът и арбитърът са длъжни да подпомагат дейността на Националния институт за помирение и арбитраж като предоставят своя опит и знания, за да се създава, развива и усъвършенства добрата практика и стандартите за посредническа и арбитражна дейност при решаване на колективни трудови спорове.

(8) При осъществяване на посредническа и арбитражна дейност, когато е налице конфликт между изискванията на тези етични правила и изискванията на други етични правила/кодекси, с които е обвързан посредникът и арбитърът, се спазват настоящите правила.

(9) Посредникът и арбитърът работят за утвърждаването на тези етични правила и проявяват нетърпимост към тяхното нарушаване.

(10) Отклоняването от задълженията, произтичащи от тези правила, уронва престижа на посредническата и арбитражната институция. При постъпване на сигнал за нарушение на настоящите правила от страна на посредник или арбитър Надзорният съвет назначава комисия ad hoc, в която се включват равен брой представители от всяка от организациите, представени в него. Комисията проучва случая, като задължително изслушва посредника или арбитъра срещу когото е подаден сигналът, след което внася доклад за резултата от проверката в Надзорния съвет за вземане на решение. Надзорният съвет уведомява за решението си организацията, предложила посредника или арбитъра.

foremost try to resolve the issue with the assistance of the Institute management.

(6) The mediator and arbitrator shall help raise the competence of their colleagues and the administration of NICA by sharing their experiences, in compliance with confidentiality requirements.

(7) The mediator and arbitrator shall support the activities of the National Institute for Conciliation and Arbitration by providing their experience and knowledge in order to build, develop and improve good practices and standards for mediation and arbitration services in labour-management disputes.

(8) If, during the mediation and arbitration process, there is a conflict between the prescriptions of these ethical rules and the prescriptions of other ethical rules / codes to which the mediator and arbitrator are bound, the rules set forth in this document shall prevail.

(9) The mediator and arbitrator shall work to uphold these ethical rules and shall manifest intolerance to their violation.

(10) Any evasion of responsibilities inherent in these rules lowers the authority of the mediation and arbitration institution. The Supervisory Board shall appoint an ad hoc committee composed of an equal number of representatives from each of the represented organizations if a report is submitted of violation of the current rules by a mediator or an arbitrator. The committee shall examine the case and conduct a hearing of the mediator or arbitrator, subject of the complaint, and then prepare a report on the outcome of the inquiry for the Supervisory Board to reach a decision. The Supervisory Board shall notify the organization that proposed the mediator or arbitrator of its decision.

Глава четвърта
ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПОСРЕДНИЦИТЕ
И АРБИТРИТЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл.8. (1). При промяна на данните, отнасящи се до статута им (местоработата, длъжност, адрес за кореспонденция, служебен телефон, e-mail, домашен телефон, мобилен телефон, факс) посредниците и арбитрите уведомяват в 7-дневен срок администрацията на Националния институт за помирение и арбитраж чрез подаване на Справка (Приложение № 1).

(2). При отказ на посредник или арбитър от участие в процедура по посредничество или арбитраж, същият е длъжен в срок не по-късно от 2 (два) работни дни писмено да уведоми Националния институт за помирение и арбитраж, включително чрез електронна поща или факс (Приложение № 2).

(3). Счита се, че е налице мълчалив отказ в случай, че посредник или арбитър не уведоми НИПА по реда на предходната алинея.

Чл.9. При системен отказ на посредник или арбитър от участие в уреждането на колективен трудов спор директорът на Национален институт за помирение и арбитраж внася предложение до Надзорния съвет на института за изключването му от списъка на посредниците и арбитрите.

Допълнителни разпоредби

§1. По смисъла на тези правила "системен отказ" е регистриране на три отказа от участие в процедура за уреждане на колективен трудов спор от един и същ посредник или арбитър в продължение на двугодишен период.

Chapter IV
OBLIGATIONS OF MEDIATORS
AND ARBITRATORS TO PROVIDE
INFORMATION

Art.8. (1). Within 7 days after change of data referred to their status (place of employment, position, correspondence address, professional telephone, e-mail, home phone, mobile phone, fax) the mediators and arbitrators shall notify the administration of the National Institute for Conciliation and Arbitration by submitting the relevant information (Annex 1).

(2). The mediator or the arbitrator must notify in writing, including by e-mail or fax, the National Institute for Conciliation and Arbitration in case he/she refuses to participate in a mediation or arbitration procedure not later than 2 (two) days (Annex 2).

(3). Failure by the mediator or arbitrator to notify NICA under the preceding paragraph shall be considered an implicit refusal.

Art.9. In case of repeated refusal by the mediator or the arbitrator to participate in the settlement of collective labour disputes, the director of the National Institute for Conciliation and Arbitration shall submit a proposal to the Supervisory Board of the Institute for his/her exclusion from the list of mediators and arbitrators.

Supplementary provisions

§1. For the purposes of these rules "repeated refusal" means recording of three refusals for participation in the procedure for the settlement of collective labour disputes of one and the same mediator or arbitrator within a period of two years.

**Преходни и заключителни
разпоредби**

§2. Етичните правила за поведение на посредниците и арбитрите към Националния институт за помирение и арбитраж са приети на заседание на НС на НИПА на 13.03.2012 г.

Приложение №1 към чл.8, ал.1

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ**

СПРАВКА

за актуализиране на данни за посредниците и арбитрите към Националния институт за помирение и арбитраж

1. Име, презиме, фамилия:
.....
2. Адрес за кореспонденция:
.....
3. Месторабота (адрес, заемана длъжност):
4. Телефони за контакт (мобилен, служебен, домашен):
5. E-mail
6. Факс:

Гр. ПОДПИС:

Дата:..... (Подпис)

**Transitional and Concluding
Provisions**

§2. The Ethical code of conduct for mediators and arbitrators of the National Institute for Conciliation and Arbitration were adopted at a meeting of the Supervisory Board of NICA on 13.03.2012.

Annex 1 to Art.8, par.1

**NATIONAL INSTITUTE FOR
CONCILIATION AND ARBITRATION**

INFORMATION

on updating the data of the mediators and arbitrators of the National Institute for Conciliation and Arbitration

1. Name, surname, family name:
.....
2. Address for correspondence:
.....
3. Place of employment (address, position):
4. Telephone number (mobile, professional, home):
5. E-mail
6. Fax:

Place SIGNATURE:

Date: (Signature)

ДО
ДИРЕКТОРА НА
НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ
ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ

ОТНОСНО: Отказ от участие в процедура по уреждане на колективен трудов спор

От
(трите имена на посредника или арбитъра)

ЕГН
Служебен адрес:
Тел.:

Заявявам, че в качеството си на
(посредник/арбитър)
се отказвам от участие в процедура за уреждане на колективен трудов спор
в
поради
(посочва се причината/мотива за отказа)

Приложение:
Копие от документ № / год.
(болничен лист, командировъчна заповед и др. под.)

Дата: ПОДПИС:

Гр. (Подпис)

TO
DIRECTOR
NATIONAL INSTITUTE FOR
CONCILIATION AND ARBITRATION

CONCERNING: Refusal for participation in a procedure for collective labour dispute settlement

From
(fill in the full name of the mediator or arbitrator)

PIN
Business address:
Telephone number:

I declare that, as a/an
(mediator/ arbitrator)
I refuse to participate in the procedure for collective labour dispute settlement in
due to
(fill in the reason/motive for the refusal)

Application:
Copy of document № / year
(a patient's chart, posting order and the like)

Date: SIGNATURE:

Place (Signature)